

OBSAH

PŘEDMLUVA RECENZENTŮ	13
POUŽITÉ ZKRATKY	22

KAPITOLA I.

ZÁKLADNÍ POJMY A KATEGORIE K TÉMATU	20
1. Evropský prostor svobody, bezpečnosti a práva	22
2. Základní práva	26
3. Předběžné otázky (<i>preliminary rulings</i>)	30
4. Obecné právní zásady Společenství	32
<i>Specifikace obecných právních zásad</i>	34
5. Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek v rámci ES/EU	37
<i>Vymezení z hlediska unijního</i>	37
<i>Vymezení z hlediska komunitárního</i>	39
<i>Svoboda pohybu osob a základní práva</i>	40
<i>Restrikce z důvodu vnitřní bezpečnosti</i>	43
6. Vnitrostátní pojetí zajištění bezpečnosti státu	45

KAPITOLA II.

SYSTÉM OCHRANY ZÁKLADNÍCH PRÁV V EVROPSKÉ UNII A JEHO GENEZE	50
1. Mezinárodní instrumenty a koncepce ochrany lidských práv	50
<i>Ambivalentní role státu</i>	53
2. Evropský systém ochrany základních práv	54
<i>Rámec Evropské unie</i>	56
3. Systém ochrany základních práv v EU	57
<i>Determinující vliv Evropské úmluvy o lidských právech</i>	60
4. Geneze zajišťování základních práv ve Společenství	62
5. Prameny základních práv v EU	66
<i>Úprava v primárním právu</i>	68
<i>Další formy úpravy</i>	70
6. Úloha a metodologie Soudního dvora při utváření systému základních práv	73
<i>Poznámky k „velkým“ rozsudkům Soudního dvora</i>	75

KAPITOLA III.

CHARTA ZÁKLADNÍCH PRÁV EVROPSKÉ UNIE

A JEJÍ PRÁVNÍ A VĚCNÁ DIMENZE	82
1. Základní východiska	82
2. Vypracování Charty	84
3. Povaha Charty	86
<i>Právní dimenze Charty</i>	91
4. Kompetence Evropského soudního dvora	95
<i>Delimitace jurisdikcí dvou evropských soudů</i>	99
5. Význam a přínos Charty	101

KAPITOLA IV.

CHARTA ZÁKLADNÍCH PRÁV EVROPSKÉ UNIE

VÝKLAD	107
Úvodní poznámky	107
Preamble CHARTY	110
Kapitola I – DŮSTOJNOST	111
<i>Článek 1: Lidská důstojnost</i>	112
<i>Článek 2: Právo na život</i>	112
<i>Článek 3: Právo na osobní integritu</i>	113
<i>Článek 4: Zákaz mučení a nelidského nebo ponižujícího zacházení nebo trestu</i>	114
<i>Článek 5: Zákaz otroctví a nucené práce</i>	115
Kapitola II – SVOBODY	117
<i>Článek 6: Právo na svobodu a bezpečnost</i>	118
<i>Článek 7: Ochrana soukromého a rodinného života</i>	119
<i>Článek 8: Ochrana osobních údajů</i>	120
<i>Článek 9: Právo uzavřít manželství a právo založit rodinu</i>	122
<i>Článek 10: Svoboda myšlení, svědomí a náboženského vyznání</i>	122
<i>Článek 11: Svoboda projevu a informací</i>	123
<i>Článek 12: Svoboda shromažďování a sdružování</i>	124
<i>Článek 13: Svoboda umění a věd</i>	125
<i>Článek 14: Právo na vzdělání</i>	126
<i>Článek 15: Svoboda volby povolání a právo pracovat</i>	127
<i>Článek 16: Svoboda podnikání</i>	128
<i>Článek 17: Právo na majetek</i>	129
<i>Článek 18: Právo na azyl</i>	130

<i>Článek 19: Ochrana při odsunu, vyhoštění nebo vydání...</i>	132
Kapitola III – ROVNOST	133
<i>Článek 20: Rovnost před zákonem</i>	133
<i>Článek 21: Zákaz diskriminace</i>	134
<i>Článek 22: Kulturní, náboženská a jazyková rozmanitost</i>	136
<i>Článek 23: Rovnost mezi muži a ženami</i>	136
<i>Článek 24: Práva dítěte</i>	138
<i>Článek 25: Práva starších osob</i>	138
<i>Článek 26: Integrace postižených osob</i>	139
Kapitola IV – SOLIDARITA	139
<i>Článek 27: Právo pracovníků na informace a konzultace v podniku</i>	142
<i>Článek 28: Právo na kolektivní vyjednávání a akce</i>	142
<i>Článek 29: Právo na zprostředkování práce</i>	143
<i>Článek 30: Ochrana v případě neoprávněného propuštění</i>	143
<i>Článek 31: Spravedlivé a uspokojivé pracovní podmínky ...</i>	143
<i>Článek 32: Zákaz dětské práce a ochrana mladistvých při práci</i>	144
<i>Článek 33: Rodinný a pracovní život</i>	144
<i>Článek 34: Sociální zabezpečení a sociální pomoc</i>	145
<i>Článek 35: Ochrana zdraví</i>	146
<i>Článek 36: Přístup ke službám v obecném hospodářském zájmu</i>	147
<i>Článek 37: Ochrana životního prostředí</i>	148
<i>Článek 38: Ochrana spotřebitelů</i>	148
Kapitola V – OBČANSKÁ PRÁVA	149
<i>Článek 39: Právo volit a být volen do Evropského parlamentu</i>	150
<i>Článek 40: Právo volit a být volen v obecních volbách</i>	151
<i>Článek 41: Právo na dobrou správu</i>	151
<i>Článek 42: Právo na přístup k dokumentům</i>	154
<i>Článek 43: Ombudsman</i>	157
<i>Článek 44: Petiční právo</i>	158
<i>Článek 45: Svoboda pohybu a pobytu</i>	158
<i>Článek 46: Diplomatická a konzulární ochrana</i>	160
Kapitola VI – SPRAVEDLNOST	161

Článek 47: Právo na účinnou právní ochranu a na spravedlivý proces	162
Článek 48: Presumpce nevinny a právo na obhajobu	164
Článek 49: Zásada zákonnosti a přiměřenosti trestných činů a trestů	165
Článek 50: Právo nebýt dvakrát trestně stíhán nebo potrestán za stejný trestný čin	167
Kapitola VII – VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ	168
Článek 51: Působnost	168
Článek 52: Rozsah zaručených práv	170
Článek 53: Úroveň ochrany	173
Článek 54: Zákaz zneužití práv	144
Závěrem	175

KAPITOLA V.

ZÁKLADNÍ PRÁVA VE SVĚTLE AKTUÁLNÍCH OTÁZEK BOJE PROTI MEZINÁRODNÍMU TERORISMU	178
Úvod do problematiky	178
1. Mezinárodněprávní souvislosti	186
2. Vůdčí principy mezinárodního práva a realita po 11. září	186
3. Praxe a právní aspekty tzv. humanitárních intervencí	188
4. Zásada nevměšování do vnitřních záležitostí státu – překážka?	193
Otázky související s definicí agrese	196
5. Existence a tvorba mezinárodněprávních instrumentů proti terorismu	198
6. Trestání zločinů proti míru, válečných zločinů a zločinů proti lidskosti	202
7. Evropské právo jako prostředek boje proti terorismu	204
8. Opatření v rámci Evropské unie	211
Soubor opatření proti terorismu – nové právní nástroje	220
Unijní definice teroristického jednání	225
Exkurs k legislativně právním aspektům nových nástrojů proti terorismu	227
9. Opatření v rámci Rady Evropy	230
10. Protiteroristická opatření České republiky	234
Úloha a místo zpravodajských služeb	240
11. Možnosti derogace základních práv	244

<i>Omezení základních práv v rámci nástrojů Rady</i>	
<i>Evropy</i>	245
<i>Omezení základních práv podle Charty</i>	249
<i>Politické důvody restrikce základních práv po 11. září</i>	253
12. Základní protiteroristické koncepce	257
<i>Moderovaná aplikace protiteroristických koncepcí</i>	258
13. Některé problémové jevy uvnitř Evropské unie	261
Závěrečné poznámky	264

KAPITOLA VI.

JUDIKATURA SOUDNÍHO DVORA

K VEŘEJNÉMU POŘÁDKU A BEZPEČNOSTI	268
---	-----

Vstupní informace	268
-------------------------	-----

PŘEKLADY VYBRANÝCH JUDIKÁTŮ	270
-----------------------------------	-----

<i>Ve věci 41/74 Van Duyn</i>	270
-------------------------------------	-----

<i>Ve věci 67/74 Bonsignore – výpis</i>	279
---	-----

<i>Ve věci 48/75 Royer – výpis</i>	283
--	-----

<i>Ve věci 8/77 Sagulo, Brenca, Bakhouché – výpis</i>	291
---	-----

<i>Ve věci 30/77 Bouchereau – výpis</i>	296
---	-----

<i>Ve věci 98/79 Pecastaing – výpis</i>	302
---	-----

<i>Ve věci 131/79 Santillo – výpis</i>	310
--	-----

<i>Ve věci 157/79 Pieck – výpis</i>	314
---	-----

<i>Ve věci 115 a 116/91 Adoui – výpis</i>	317
---	-----

KAPITOLA VII.

PŘEKLADY EVROPSKÝCH DOKUMENTŮ	323
-------------------------------------	-----

1. Volný pohyb osob

<i>Nariadení Rady č. 1612/68 z 15. října 1968 o volném pohybu pracovníků uvnitř Společenství (31968R1612) – výpis</i>	323
---	-----

<i>Směrnice Rady č. 68/360/EHS z 15. října 1968 o odstranění omezení pohybu pracovníků členských států a jejich rodinných příslušníků uvnitř Společenství (31968L0360) – výpis</i>	329
--	-----

<i>Směrnice Rady č. 90/364/EHS z 28. června 1990 o právu pobytu (31990L0364)</i>	331
--	-----

<i>Směrnice Rady č. 64/221/EHS z 25. února 1964 o koordinaci zvláštních opatření týkajících se pobytu státních příslušníků přijatých z důvodů veřejného</i>	
---	--

<i>pořádku, veřejné bezpečnosti a veřejného zdraví</i> <i>(31964L0221) – výpis</i>	333
2. Právo přístupu k dokumentům orgánů EU	
<i>Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1049/2001</i> <i>z 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům</i> <i>Evropského parlamentu, Rady a Komise (32001R1049) –</i> <i>výpis</i>	337
<i>Společné prohlášení k nařízení č. 1049/2001 Evropského</i> <i>parlamentu a Rady ze dne 30. května 2001</i> <i>(32001C0627(01) – výpis</i>	347
<i>Rozhodnutí Rady č. 2001/840/ES z 29. listopadu 2001,</i> <i>347kterým se mění jednací řád Rady (32001D0840)</i> <i>– výpis</i>	348
<i>Rozhodnutí Komise č. K(2001) 3714 z 5. prosince 2001,</i> <i>kterým se mění její jednací řád (32001D0937) – výpis</i>	350
3. Rovné zacházení a příležitosti mužů a žen	
<i>Směrnice Rady č. 86/378/EHS z 24. července 1968</i> <i>o zavedení zásady rovného zacházení pro muže a ženy</i> <i>v systémech sociálního zabezpečení pracovníků</i> <i>(31986L0378) – výpis</i>	353
<i>Směrnice Rady č. 96/97/ES z 20. prosince 1996, kterou se</i> <i>mění směrnice č. 86/378/EHS (31996L0097) – výpis</i>	357
<i>Směrnice Rady č. 75/117/EHS z 10. února 1975</i> <i>o sbližování právních předpisů členských států</i> <i>týkajících se provedení zásady stejné odměny</i> <i>za práci pro muže a ženy (31975L0117) – výpis</i>	358
<i>Směrnice Rady č. 76/207/EHS z 9. února 1976</i> <i>o zavedení zásady rovného zacházení pro muže</i> <i>a ženy, pokud jde o přístup k zaměstnání,</i> <i>odbornému vzdělávání a postupu v zaměstnání</i> <i>a pracovní podmínky (31976L0207) – výpis</i>	360
4. Ochrana osobních údajů	
<i>Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 95/46/ES</i> <i>z 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti</i> <i>se zpracováním osobních údajů a s volným</i> <i>pohybem těchto údajů (31995L0046) – výpis</i>	364
<i>Schengenská prováděcí úmluva (42000A0922(02) –</i> <i>výpis</i>	372
<i>Úmluva o Europolu (41995A1127(01) – výpis</i>	381

<i>Úmluva o používání informační technologie pro celní účely (41995A1127(01) – výpis</i>	384
5. <i>Rasismus a xenofobie, obchodování s lidmi</i>	
<i>Společná akce č. 96/443/JVV z 15. července 1996 o boji proti rasismu a xenofobii (41996X0443)</i>	387
<i>Společná akce č. 97/154/JVV z 24. února 1997 o boji proti nelegálnímu obchodování s lidskými bytostmi a boji proti sexuálnímu zneužívání dětí (41997E0154)</i>	391
6. <i>Dokumenty EU k boji proti terorismu</i>	
<i>Akční plán EU proti terorismu z 21. září 2001 (Brusel)....</i>	399
<i>Zasedání Evropské rady 19.–21. října 2001 (Gent) – výpis</i>	404
<i>Závěry přijaté Radou (EU) 20. září 2001 k boji proti terorismu</i>	408
<i>Společný postoj Rady z 27. prosince 2001 o boji proti terorismu (2001/930/SZBP) (32001E0930) – výpis</i>	417
<i>Společný postoj Rady z 27. prosince 2001 o použití zvláštních opatření k boji proti terorismu (2001/931/SZBP) (32001E0931) – výpis</i>	422
<i>Nářízení Rady (ES) č. 2580/2001 z 27. prosince 2001 o zvláštních restriktivních opatřeních namířených proti určitým osobám a subjektům s cílem bojovat proti terorismu (32001R2580)</i>	427
Použitá literatura a materiály	437
Summary	462
Věcný rejstřík	465

